

Μετά τινες ἡμέρας ἔμπροσθεν τῶν ἀνακτόρων τῶν Σελλῶν (Chelles) ἐφάνη σπαῖ ρόντι σῶμα, τὸ σῶμα τοῦ τυράννου Χιλπερίκου, πληγὲν ὑπὸ τοῦ ἀκολούθου Λανδρὺ διὰ τοῦ φασγάνου τῆς βδελυκτικῆς Φρεδεγόνδης, ἀνακηρυχθείσης παραχρῆμα ἀντιβασιλείας τῆς Γαλλίας πρὸς ἀμοιβὴν τῶν τόσων τῆς ἀσχημονιῶν καὶ σφαγιάσεων, καὶ πρὸς αἶσχος καὶ παραδειγματικὴν τιμωρίαν τῶν τυφλουμένων ἐκάστοτε λαῶν.

Ἄλλ' ἐπὶ τέλους θελήσαν τὸ ἐπιζησαν τοῦτο βδέλυγμα διὰ μυριονέκρων πολέμων νὰ καταστρέψῃ καὶ τὴν νύμφην αὐτῆς Βρουνείλδην (Brunehaut), καταστραφεῖσαν μετέπειτα διὰ φρικώδους τρόπου, ἐξηφανίσθη ἐκ τῆς ὑπάρξεως δοῦσα ἀφορμὴν ὅπως θυνηθῶσιν οἱ μεταγενέστεροι νὰ παρωδήσωσι περὶ αὐτῆς καὶ τοῦ συζύγου τῆς τὸ ἐξῆς τοῦ Σενέκα, ῥηθὲν διὰ τὸν Καλιγόλαν: αἱ φύσις προήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὴν ὑψίστην ἀρχὴν, ὅπως δείξῃ συγχρόνως τὴν σκρανκακίαν, στηριζομένην ὑπὸ τῆς ὑπερτάτης ἰσχύος. »

ΤΙΜΟΛΕΩΝ Δ. ΑΜΠΕΛΑΣ.

Ο ΠΑΣΧΑΛ ΚΑΙ Η ΕΠΑΙΤΙΣ.

Ἱστορικὸν ἀνέκδοτον (1656)

ὁ π ὁ

Z. ΔΕΒΕΛΕΥ.

I.

Νεῶνις δεκαεπταστῆς περίπου, ἐπλανᾶτο θλιβερώς ἐπὶ τῆς ὄχθης τῆς Παναγίας. Ἦτο πρὸς τὸ τέλος τοῦ χειμῶνος· καὶ τὰ ῥάκη αὐτῆς δὲν τὴν ἐπροστάτευον ἀπὸ τῆς ψυχροτάτης αὔρας, ἥτις τὴν ἡμέραν ταύτην ἔπνεεν ὀρμητικῶς. Τὸ βᾶδισμά της ἦτο ἀργὸν καὶ πεφοβισμένον. Ἐπήγαινε καὶ ἤρχετο ἄνευ σταθερᾶς ιδέας, ἄνευ τινος σκοποῦ. Ἐνίοτε ἐπλησίαζε τὰς κιγκλίδας, καὶ ὑποστηρίζουσα τὸν πώγωνά ἐπὶ τῆς χειρὸς αὐτῆς, παρετήρει ἀμφιβόλως τὸ ῥέον ὕδωρ.

Τίς θὰ ἠδύνατο νὰ εἶπῃ τὰς σκέψεις, αἵτινες συνεσπείραντο εἰς τὴν νέαν ταύτην κεφαλὴν; Ἦσαν λυπηραὶ ἀναμφιβόλως. Οἱ

ὀφθαλμοὶ της ἐρυθροὶ ἐκ τοῦ ψύχους· ἀλλὰ παρατηρῶν τις αὐτοὺς προσεκτικῶς, ἐβλεπε κυκλοφοροῦντα χονδρὰ δάκρυα . . . Ἐκράτει ταῦτα διὰ μεγάλης προσπαθείας, οἶμοι! διότι, βλέπουσα διαβαίνουσιν νεάριδα συνομήλικα αὐτῆς, ὠραῖζν ὡς αὐτή, καὶ ἡμικικαλυμμένην ἐντὸς πλουσίας ἀμάξης, τὰ ἄφηνε νὰ ῥέωσιν ἀφθόνως. Ἡ ἄμαξα ὥχετο φεύγουσα, καὶ αὕτη ἔκλαιε πάντοτε! . . .

Αἶφνης ἀνεσκίρτησε καὶ ἔκαμε βήματά τινα πρὸς τὰ ἔμπρός. Αἶφνιδία ἀπόφασις ἔδειξεν εἰς τὸ βᾶδισμά της κατάδηλον θάρρος ἢ καρτερίαν. Ἐφαίνετο ἔχουσα ἐντελῆ ἀπόφασιν. Γυνή, τεσσαρακοντοῦτις περίπου, ἀπλῶς ἐνδεδυμένη, διέβαινε τὴν προκυμαίαν τὴν στιγμὴν ἐκείνην. Ἡ νεᾶνις ἔσπευσε τὰ βήματά της καὶ ἦλθεν ἔμπροσθεν αὐτῆς. . . . Ἡθέλησε νὰ ὁμιλήσῃ, οὐδένα ἤχον ἢ φωνή της ἠδύνατο νὰ προφέρῃ. Ὑψωσε πρὸς αὐτὴν τοὺς δύο τοῦ ὠραίου ὀφθαλμοὺς, ὡς ἵνα τὴν ἐπικαλεσθῇ διὰ τοῦ βλέμματος· δάκρυα ἔρρευσαν . . ., τοῦτο δ' ἔπραξε, καλύπτουσα τὸ πρόσωπον καὶ ἐφώνησεν ἐντόνως:

— Βοηθήσατέ με . . . πεινῶ! . . .

Ἡ γυνὴ δὲν τῇ ἀπεκρίθη, καὶ στρέφουσα ψυχρῶς, ἐξηκολούθησε τὸν δρόμον της ψιθυρίζουσα. Αὕτη δ' ἔρριψε φλογερὸν βλέμμα πρὸς τὸν οὐρανόν. Ἐφαίνετο ὡς νὰ τῷ ἐζητῇ τὸ μυστικὸν τῆς ἀθλιότητός της, ἢ διατὶ ὑπάρχουσιν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ καρδίαι ἀνοικτίρμονες. Ταῦτα μόνον εἶπεν. Οὐδὲν παράπονον ἐξέφυγε τῶν χειλέων της. Μόνον ἡ γλυκεῖά της φυσιογνωμία θλιβερωτέρα ἔτι ἀπεκαθίστατο, καὶ φθάνουσα βραδέως εἰς τὴν θέσιν της, ἐπανέλαβε τὴν προτέραν τῆς στάσιν.

Πόσον ἦτο ὠραία! Ἡ μακρὰ αὐτῆς μέλαινα κόμη ἐκυμαίνετο βοστρυχηδὸν ἐπὶ τῶν ὤμων της. Εἶχεν ἐφ' ὅλης τῆς φυσιογνωμίας αὐτῆς ἀντανάκλασιν ἀθῶας καὶ γαληνιαίας καλλονῆς, ὥστε πᾶς τις ἤσθάνετο ἑαυτὸν ἐλκυόμενον πρὸς αὐτήν! Ἄλλως, δὲν ὑπάρχει τι εἰς τὴν εὐτοχίαν, τὸ ὅποιον μᾶς συγκινεῖ καὶ μᾶς καταδαμάζει; Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν, ἤθελε συγκινήσει βραθέως τὴν ψυχὴν ποιητοῦ, καὶ οἱ ζωγράφοι θὰ εὕρισκον ἐν αὐτῇ τὴν α-

ληθῇ ἔκφρασιν τῆς θλίψεως. Τὸ μέτωπον κεκλιμμένον πρὸς τὴν γῆν, ἐφαίνετο ταύτοχρόνως ἀναπολοῦν θλιβερώς τὸ παρελθὸν καὶ φρυάττον διὰ τὸ μέλλον.

II.

Πρὸ πολλοῦ ἐσκέπτετο οὕτω, ὅταν αἴφνης, ὑψώνουσα τὴν κεφαλὴν, εἶδε πρὸ αὐτῆς, ὄρθιον, ἀκίνητον ὡς ἄγαλμα, ἄνδρα ἔτι νεανίαν, τοῦ ὁποῦ ἡ ὠχρὰ καὶ βασανισμένη μορφή ἀντανέκλα ἀπάσας τὰς ἀγωνίας τῆς ψυχῆς, καὶ τοῦ νοός. Ὑπῆρχεν εἰς τὰ βλέμματά του τοιαύτη προσήλωσις, τοιαύτη δύναμις, ὥστε ἡ νεᾶνις δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδισθῇ τοῦ ν' ἀναφωνήσῃ. Ἡθέλησε ν' ἐπομακρυνθῇ αὕτη. Ὁ ἄγνωστος τὴν ἐσταμάτησε διὰ χειρονομίας. Ἄλλως ἡ μορφή του αἰφνιδίως ἥλλαξεν ἔκφρασιν, ὁ οἶκτος μόνον ἐβασίλευεν ἤδη ἐπὶ τῶν χειλέων του, διὰ πρώτην ἴσως φοράν, τὰ χεῖλη του προσεπάθουν νὰ μειδιάσωσιν.

Ἦτο οὗτος ὁ Πασχάλ.

— Εἰς τί ἐδῶ ἀσχολεῖσαι, τέκνον μου; τῇ εἶπε μετὰ φωνῆς σιγηλῆς.

Ἡ νεᾶνις ἐφ' ἱκανὴν ὥραν τὸν παρετήρησε καὶ ἔκυψε τὴν κεφαλὴν.

Ὁ Πασχάλ ἠννόησεν.

— Εἶσαι πτωχὴ καὶ πεινᾶς, δὲν ἔχει οὕτω; ἐψιθύρισεν ἔτι σιγηλότερα.

Τὴν φοράν ταύτην ἡ νεᾶνις ἐφάνη ἐκπεπληγμένη.

— Θέλεις νὰ μὲ ἀκολουθήσῃς καὶ νὰ ἐμπιστευθῇς εἰς ἐμέ; προσέθηκε, καὶ ταύτοχρόνως τῇ προσέφερε τὸν βραχίονα.

Ἄν καὶ ὑπέστη ὑπερφυσικὴν ἐπιρροήν, ἡ ὅσον ἡ καρδιά της τὴν παρέσυρε πρὸς τὸν ἀλλόκοτον τοῦτον ἄνδρα, τὸν ἐπλησίασε σταθερῶ βήματι καὶ ἐφάνη ἐτοίμη νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ.

Ὁ Πασχάλ ἐν τούτοις καὶ αὐτὸς συνησθάνθη ταραχὴν τινα ἀνεξήγητον, διαρκέσασαν μολαταῦτα ἐπ' ὀλίγον· ὑπῆρχεν εἰς τὴν ὥραίαν ταύτην ἐπαίτιδα τόση ἀθωότης καὶ τόση ἐγκατάλειψις!

— Ὑπάγωμεν ἐντεῦθεν, εἶπεν οὗτος, δεικνύων αὐτῇ ἐν ἀπωτάτῳ τὰ στεγασματα εὐρυχώρου οἰκοδομήματος.

Τὸν ἠκολούθησε, χωρὶς νὰ τῇ ἀποτεινῇ οὐδεμίαν ἐρώτησιν. Ὁ οὐρανὸς βεβαίως τῇ

ἐνέπνευσεν ἀναμφιδόλως τὴν τυφλὴν ταύτην ἐμπιστοσύνην, διὰ τὸν ὁποῖον τῇ ἐπεμψε σωτήρα.

III.

Τῷ διηγέθη μετ' ἐγγικτικῆς ἀπλότητος, τὴν ἱστορίαν τῆς ζωῆς της, τόσον βραχείαν, καὶ ἐν τούτοις τόσον καὶ δυστυχῇ! Ὁ πατήρ αὐτῆς ἀπέθανε πρό τινων μηνῶν· ἡ δὲ μήτηρ της, ὅτε ἀκόμη ἦτο ἐπὶ τῆς κοιτίδος. Ἡ ἐργασία της τῇ ἐξήρκει κατ' ἀρχὰς εἰς τὸ νὰ πορίζηται τὰ πρὸς τὸ ζῆν, ἀλλὰ μετὰ τινὰς ἡμέρας εὐρέθη αὐτῇ ἡ ἰδία ἐστερημένη τῶν ἀναγκαίων. Μετὰ πολλοὺς μόχθους δὲν ἠδυνήθη νὰ θριαμβεύσῃ κατὰ τῆς πείνης, τῆς ὑπερβολικῆς ταύτης βροσάνου, καὶ ἠναγκάσθη ὑπομονητικῶς νὰ ζητῇ ἐλεημοσύνην.

Ὁ Πασχάλ τὴν ἠκροάζετο χωρὶς νὰ τὴν ἀκούῃ· τὸ παρελθὸν οὐδὲν ἦτο δι' αὐτὸν, ἐσκέπτετο τὸ μέλλον!... καὶ τὸ μέτωπόν του, ὠχρὸν, συνωφρουότο πλέον ἐπὶ πλέον.

Ἡ νεᾶνις ἐσιώπησε, καὶ ἀμφοτέρωι ἐβάδιζον ἐν σιγῇ· κατετήκετο ὑπὸ μυρίων ἐναντίων αἰσθημάτων· αὐτὸς δ' ἐξηφανίζετο εἰς κόσμον ἰδεῶν! Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν ἐσταμάτει, προσηλοῦτο καὶ μετὰ προσοχῆς τὴν ἐθεώρει παραδόξως. Ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ οἶκτος καὶ τρόμος!...

Τί ἄρα συνέβαινεν ἐν τῇ ψυχῇ του; Ὅποιαι ἰδέαι ἐπολιόρκουν τὸν μέγαν τοῦτον ὄνειροπόλον; Μήπως τὰ δάκρυα νεανίδος ἠδύναντο νὰ διασκεδάσωσι τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο πνεῦμα ἀπὸ τὰς ὑψηλὰς αὐτοῦ θεωρίας;...

Ἄ! καταμετρῶν εἰς ὑπερβολὴν τὰ βάθη τῆς ψυχῆς, εἶδεν ἐπὶ τέλους πανταχόθεν ἀβύσσους! Ἀφ' ἧς ἡμέρας μάλιστα ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς γεφύρας τοῦ Νελλὺ τὸ ὄχημά του ἐκινδύνευσε νὰ κρημισθῇ εἰς τὸν Σηκουάνα, εἶχεν ἀκαταπαύστως βάραθρόν τι πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του! Ἐκτοτε δὲν εἶχεν ἡσυχίαν, οὔτε ἀνάπαυσιν, οὔτε ὕπνον! Ἡ ἀμετάτρεπτος ἰδέα του τὸν κατέτρωγεν ἀκαταπαύστως! Ὡς ὁ Ἀμλέτος, ἡγάπα νὰ ἐπισκέπτηται τοὺς τάφους· ὡς ἐκεῖνος, ὀπισθεν ψιμυθίου ἐβλεπε τὴν παρεῖαν, καὶ ὀπισθεν τῆς παρεῖας, σκελετόν! Ὡς ἐκεῖνος, ἔζη μακρὰν τοῦ κόσμου, καὶ ἐδυθίζετο εἰς τὸ ἄπειρον!

Τὴν στιγμήν ταύτην, ἡ τύχη τῆς νεάνιδος τῷ ἐνεποίει περισσότερον τρόμον ἢ οἴκτον. Ἐν ᾧ συγχρονῶς ἐβιάδιζε πλησίον αὐτῆς, διὰ τῆς ἰσχυρᾶς ταύτης δυνάμεως τῆς φαντασίας, ἣτις διατρέχει ἕνα αἰῶνα εἰς μίαν ὥραν, τῇ ἐπλκτε μέλλον. Τὴν ἔβλεπε κατ' ἀρχὰς τοιαύτην, οἷα ἦτο, ὡραίαν καὶ καθάραν, ἀλλὰ πτωχὴν καὶ ἐγκαταλειμμένην τὴν ἠκολούθησεν εἰς τὴν δυστυχῇ καὶ τεταπεινωμένην ζωὴν τῆς. Τὴν ἔβλεπεν αἰχμάλωτον τῆς πείνης, τῆς ἀπελπισίας ἴσως! ἔπειτα ὀρμώμενος ἐκ τοῦ ὀλεθρίου κατηφόρου τοῦ νοός του, τὴν ἔβλεπεν ἐκτεθειμένην εἰς ἅπαντας τοὺς πειρασμούς. Ἐκυλίστο μέχρι τοῦ τῆς ἀβύσσου βάθους . . . καὶ, ἀθλία, ἀπηλπισμένη, ἀπέθνησκε βλασφημοῦσα τὸν Θεόν.

Τότε ἴστατο καὶ προσεκτικῶς τὴν ἐθεώρει μετὰ φόβου. Ὁ ἰδρῶς ἔβρεχε τὸ μέτωπόν του, ἐξ οὗ ἐπροδίδοντο, ἀκουσίως αὐτοῦ, αἱ στενοχωρίαι τῆς μεγάλης ψυχῆς του. Ἦσθάνετο ζάλην, καὶ ἐνίοτε ἤνοιγε τὸ ἥμισυ αὐτοῦ στόμα, ἵνα ἀναθυμιάσῃ εἰς μετέωρον φωνὴν ὅ,τι ἡσθάνετο· ἀλλὰ τὰ βλέμματα, τόσον καθαρὰ τῆς νεάνιδος, τὸν ἡσύχαζον ὥς ἐκ μαγείας, καὶ τὰ χεῖλη του ἐβιάζοντο νὰ τῇ μειδιάσωσι. Μετ' ὀλίγον φεῦ! περὶ ἐπιπτε πάλιν εἰς βαθὺν ρεμβασμόν.

IV.

Ἐφθασαν. Παμμέγεθες κτίριον ἀνυψοῦτο ἔμπροσθεν αὐτῶν. Τὸ πᾶν περίξ αὐτοῦ ἦτο ἥσυχον καὶ σοβαρόν. Οἱ ἀπειροὶ θόρυβοι τῶν Παρισίων ἀντήχουν ἐκεῖ μόλις ἀδύνατον ἡχώ. Τὰ ὀλίγα ὑπάρχοντα παράθυρα εἰς τοὺς χονδρῶς ἐκείνους τοίχους, περιεκοσμοῦντο ὑπὸ σιδηρῶν κιγκλίδων. Σπάνιοι ἦσαν οἱ διαβάται, οἵτινες ἐτάραττον τὴν σιωπὴν τῆς μοναξίας ταύτης· ἡ χλόη ἐφύετο ὠσαύτως περίξ καὶ διὰ μέσου τῶν σχισμῶν τοῦ λιθοστρώτου.

Ὁ Πασχάλ ἔστη, καὶ τῇ ἔδειξεν εἰς τὸν αἰθέρα σταυρὸν, ὑπερβαίνοντα τὸ κτίριον.

Ἐφάνη ὅτι ἠνύησε.

— Τὸν βλέπεις; εἶπεν ὁ Πασχάλ· ὁ Θεὸς σοὶ προσφέρει ξενίαν, τὴν ὅπου ἂν οἱ ἄνθρωποι θὰ σοὶ ἀποποιηθῶσι πάντοτε. Τὴν δέχεσαι; Ἐκεῖ ὅα εὖρης τὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας, ὅστις οὐδέποτε θὰ σοὶ ᾔηται πικρὸς,

ἐπειδὴ θὰ ἔχῃς τὴν εἰρήνην τῆς καρδίας. Θὰ προσεύχησαι εἰς τὸν Θεὸν ἀκαταπαύστως . . . καὶ τὴν νύκτα θὰ βλέπῃς τὰς ἀγίας του καὶ τοὺς ἀγγέλους του ἀναλάμποντας εἰς τὰ ὄνειρά σου. Θὰ ζήσῃς ἡσυχὸς καὶ καθαρὰ μέχρι τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν θὰ ἐγκαταλείψῃς τὴν γῆν διὰ τὸν οὐρανόν! Δὲν ἠδύνατο ν' ἀποσυρθῇ αὕτη . . . τὰ δάκρυα τὴν ἐπνιγον.

— Σήμερον, ἐξηκολούθησεν ὁ Πασχάλ, ἠναγκάσθῃς νὰ ζητῇς τὴν ἐλεημοσύνην, καὶ δὲν εὖρες, ἢ ψυχὰς ἀνοικτίρμονας! Αὐρεον, θὰ σοὶ τὴν δώσουν ἴσως· ἀλλ' ἴσως θὰ δυνθῇς νὰ ἐξαγοράσῃς αὐτὴν διὰ τῆς τιμῆς σου . . . θέλεις νὰ εἰσέλθῃς; τὴν ἠρώτησε μετὰ στιγμήν τινα σιωπῆς.

Ἐκαμε βῆμα πρὸς τὴν θύραν: ὁ Πασχάλ τὴν ἠκολούθησεν. Ἐλαβε τὸ ῥόπτρον καὶ ἔκρουσε δῖς. Βηματισμοὶ ἠκούσθησαν· ἡ θύρα ἠνεώχθη.

Μία μοναχὴ ἐφάνη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου. Ὁ Πασχάλ προὐχώρησε πρὸς αὐτὴν καὶ τῇ ὠμίλησε σιγαλῶς· ἔπειτα ἀμφότεροι ἐπλησίασαν τὴν νεάνίδα. Ὑψωσε πρὸς αὐτοὺς τοὺς πεπληρωμένους δακρύων ὀφθαλμούς τῆς, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ἔλαμπε φῶς χαρᾶς καὶ εὐγνωμοσύνης.

— Ἀκολούθει με, ἀγαπητὸν τέκνον, εἶπεν ἡ μοναχὴ μετὰ φωνῆς γλυκυτάτης καὶ ἐρρίφθη εἰς τοὺς βραχίονας αὐτῆς.

— Εὐχαριστῶ! ἀνέκραξεν.

Ὁ Πασχάλ τὴν παρετήρησε στιγμήν τινα.

— Θὰ προσεύχησαι καὶ δι' ἐμέ, ἐψιθύρισεν οὗτος.

Ἐγονυπέτησεν. Ἐκυψε σιγηλῶς . . . καὶ τὰ ψυχρά του χεῖλη ἤγγισαν τὸ μέτωπόν τῆς.

Ἡ νεάνις τῷ ἔρριψε τελευταῖον βλέμμα, ἐνθα ἐζωγραφεῖτο ἅπασα ἡ ψυχὴ αὐτῆς, καὶ ἠκολούθησε τὴν μοναχήν.

Ἡ θύρα ἐκλείσθη ἡσύχως, ἀντηχοῦσα ἐπὶ τῶν ἐσκωριασμένων αὐτῆς στρουγγίων. Ἦκουσεν οὗτος τὸν κρότον βημάτων ἀπολυμένων ὀλίγον κατ' ὀλίγον . . . ἔπειτα ἔκλινεν ἐκ νέου τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὸ στῆθός του, οἱ ὀφθαλμοὶ του προσηλώθησαν ἀκίνητοι, καὶ ἔλαβεν ἡσύχως τὴν πρὸς τοὺς Παρισίους ὁδόν.

V.

Μετά τινα ἔτη, κείμενος ἐπὶ τῆς θλιβεράς του κλίνης, ὁ Πασχάλ ἐπάλαιε μετ' ἀγωνίας. Ἄπαντες οἱ φόβοι του, τὸν κατεκυρίευσαν εἰς τὴν ἐσχάτην ταύτην ὥραν. Ἀπέφυγε τὸν θάνατον, ἄλλην ἄβυσσον, πληροῦσαν αὐτὸν τρόμου. Δι' ἀγωνίας τῆς ψυχῆς του ἦσαν μεγαλείτεροι παρά ποτε. Ἦσθάνετο ἑαυτὸν κρεμάμενον μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ ἔδου . . . καὶ εἰς οὐδεμίαν ἐπίστευε παρηγορίαν! . . .

Ἐσπέραν τινά, περιστρεφόμενος ἐπὶ τῆς κλίνης του ὡς ἀπληπισμένος, προσείλκυσε τοὺς ἀγριωποὺς ὀφθαλμούς του εἰς γλυκείαν φυσιογνωμίαν, κεκλιμένην πρὸς αὐτόν. Μοναχὴ προσνύχετο καὶ ἔκλαιε. Τοιαύτη οὐρανία λάμψις ἦτο περίξ αὐτῆς, ὥστε ὁ ψυχορραγῶν ἡσθάνθη μικρὰν ἡσυχίαν εἰς τὴν καρδίαν του. Ἠγέρθη ὅλος ὀρθίος καὶ τὴν παρατήρησε προσεκτικῶς ἐφ' ἱκανόν. Ἐφαίνετο ὅτι ἀνερέυνα ὅλας τὰς ἀναμνήσεις. Αἴρνης ἀνεγνώρισε τὴν ἐπαίτιδα τῆς παρά τὴν Παναγίαν προκυμαίης· ἐξέβαλε κραυγὴν, καὶ δάκρυα ἔρρεον τῶν ἀπεξηραμένων ὀφθαλμῶν του. Λάμψις ἔλαμψεν ἐπὶ τοῦ πελιδνοῦ του προσώπου, καὶ ὕψων τοὺς βραχίονας πρὸς τὸν οὐρανόν, ἐφαίνετο εὐχαριστῶν αὐτόν, δι' ἣν τῷ ἐπεμψε παρηγορίαν.

Ἡ νεᾶνις, τὴν ὁποῖαν ἐδοθήθησε νὰ ζήσῃ, τὸν ἐδοθήθησε ν' ἀποθάνῃ καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του.

(Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ).

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Ι. ΟΛΥΜΠΙΟΣ.

ΕΚΘΕΣΙΣ

περὶ τῶν διατιτόντων ἀστέρων τῆς
1—2 Νοεμβρίου 1869 (¹).

Κύριοι,

Ἡ ἐπιτροπὴ ἡ παρά τοῦ Συλλόγου ἐκλε-

(¹) Ἡ ἐκθεσις αὕτη ἀνεγνώσθη κατὰ τὴν

χθεῖσα, ἵνα παρατηρήσῃ τὸ φαινόμενον τῶν κατὰ τὴν νύκτα τῆς 1 πρὸς τὴν 2 Νοεμβρίου διατιτόντων ἀστέρων, παρουσιάζεται σήμερον δι' ἐμοῦ τοῦ εἰσηγητοῦ αὐτῆς ἵνα ὑποβάλῃ εἰς ὑμᾶς τὴν ἐκθεσιν τῶν παρατηρήσεων αὐτῆς. Ἀλλὰ πρὸ τῆς ἐκθέσεως ταύτης κρίνει καλὸν νὰ ὑπομνήσῃ ὑμῖν τινα περὶ τοῦ φαινομένου τῶν διατιτόντων ἀστέρων, τῶν βολίδων καὶ τῶν ἀερολίθων.

Ἐκτὸς τῶν ὀκτὼ μεγάλων πλανητῶν, τῶν κομητῶν καὶ τῆς πληθύος τῶν μεταξὺ Διὸς καὶ Ἄρεως ἀστεροειδῶν, ὑπάρχει ἐν τῷ ἡμετέρῳ πλανητικῷ συστήματι καὶ ἀναρίθμητος πληθὺς σωμάτων μικρῶν, διαγραφόντων περὶ τὸν ἥλιον καμπύλην ἀνήκουσαν εἰς τὰς κωνικὰς τομὰς καὶ ἐν γένει ὑποκειμένων εἰς τοὺς αὐτοὺς νόμους, εἰς οὓς καὶ οἱ πλανῆται.

Τὴν παραδοχὴν τῶν πλανητικῶν τούτων σωμάτων καθιστᾷ ἀναγκαίαν τὸ φαινόμενον τῶν διατιτόντων ἀστέρων, τῶν βολίδων καὶ τῶν ἀερολίθων. Εἰς τὰ φαινόμενα ταῦτα διαφόρους ἀπέδωκαν ἄλλοτε αἰτίας, καὶ τοὺς μὲν διάττοντας ἀστέρας καὶ τὰς βολίδας ἐξήγουν ἢ διὰ τοῦ ἡλεκτρισμοῦ, ἢ διὰ τῆς συμπυκνώσεως ἀτμῶν μεταλλικῶν ἀνυψουμένων μέχρι τῶν ὑψηλοτάτων τῆς ἀτμοσφαίρας στρωμάτων, ἢ διὰ τῆς ἀναφλέξεως τοῦ ὑδρογόνου τὸ ὅποιον ὑπέθετον ὑπάρχον ἐκεῖ. Καὶ οἱ ἡμέτεροι πρόγονοι, οἱ τότε γόνιμοι εἰς θεωρίας, πολλὰς ὑποθέσεις πρὸς ἐξήγησιν τῶν ἀερολίθων καὶ τῶν διατιτόντων ἀστέρων ἔκαμαν. Καὶ οἱ μὲν ὑπέθετον ὅτι οἱ ἀερολίθοι εἶναι τεμάχια τοῦ ἡλίου ἀποσπώμενα ἀπ' αὐτοῦ καὶ πίπτοντα ἐπὶ τῆς γῆς· οἱ δὲ, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης, ὑπέθετον ὅτι ἀπλῶς εἶναι λίθοι ὑψούμενοι ὑπὸ καταιγίδος καὶ μετὰ ταῦτα καταπίπτοντες ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· οἱ δὲ πάλιν ὅτι εἶναι τεμάχια τῆς σελήνης καταπίπτοντα ἐπὶ τῆς γῆς. Ὁ Πλούταρχος ἀναφέρει ἐν βίῳ Λυσάνδρου, προκειμένου περὶ τοῦ ἐν Αἰγῶ ποταμοῖς καταπесόντος ἀερο-

ΡΑΗ'. συνεδρίῳ τοῦ Φιλ. Συλλόγου «Παρνασσός» ὑπὸ τοῦ Κ. Ἐρμ. Δραγούμη εἰσηγητοῦ τῆς ὑπὸ τοῦ Συλλόγου ἐκλεχθείσης ἐπιτροπῆς πρὸς παρατήρησιν τῶν διατιτόντων ἀστέρων τῆς 1—2 Νοεμβρίου 1869.